

Ο Μητροπολίτης Κιλκισίου για τα χαρακτηριστικά της διακονίας του εξομολόγου- πνευματικού

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πολυανής και Κιλκισίου

Στην φιλόξενη εστία του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Κιλκίς πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 24 Φεβρουαρίου 2026, η καθιερωμένη σύναξη εξομολόγων-πνευματικών της τοπικής Εκκλησίας, παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πολυανής και Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίου.

Στην ομιλία του προς τους εξομολόγους-πνευματικούς ο σεπτός Ποιμενάρχης του

Κιλκίς, με αφορμή και την έναρξη της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, αναφέρθηκε μεταξύ των άλλων και στην διακονία του μυστηρίου της εξομολογήσεως:

«Ο Πνευματικός είναι η εικόνα του Χριστού - ιατρού. Είναι ένα ιερώτατο και λεπτότατο διακόνημα που αναλαμβάνει η Εκκλησία για να θεραπεύσει αστοχίες, αμαρτίες και δυσκολίες που βασανίζουν το πλήρωμα της.

Δεν είναι διοικητική ευθύνη, αλλά σταυρική διακονία ψυχών. Ο Κύριος μας, είπε: «οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατρού, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες». Ἄρα και εμεῖς οφείλουμε να βλέπουμε ότι ο Χριστός παρουσιάζεται ως ἰατρός, ὄχι ως δικαστής. Καλούμαστε να γίνουμε εικόνα της ἰαματικής παρουσίας του Κυρίου μας».

Στη συνέχεια τόνισε τα χαρακτηριστικά της διακονίας του εξομολόγου-πνευματικού, συμβάλλοντας στην ευεργετική παρουσία του ἰατροῦ Χριστοῦ στη ζωή των ἀνθρώπων.

Ο Σεβασμιώτατος ανέφερε:

«Ο πνευματικός είναι πατέρας. Ο Ἄσωτος δεν είναι εἶδε ἕναν δικαστή ἀλλὰ ἕναν πατέρα. Γι' αὐτό «δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ». Επέστρεψε και εἶδε τον πνευματικό-πατέρα να περιμένει την επιστροφή του. Και εμεῖς οφείλουμε να μην ζητούμε την τελειότητα σε ὅσους εξομολογούνται σε εμάς ἀλλὰ να περιμένουμε την επιστροφή τους.

Ο ἱερός Χρυσόστομος μας λέει ὅτι η Εκκλησία είναι ἕνα ἰατεῖο και ὄχι ἕνα δικαστήριο. Αν γίνει η εξομολόγηση τόπος φόβου, τότε παύει να είναι θεραπεία. Από εμάς εξαρτάται το πως θα διαχειριστούμε το πετραχήλι που μας εμπιστεύεται η Εκκλησία και ο Κύριος μας, να το κάνουμε εἴσοδο του παραδείσου για τους ἀνθρώπους μας, ὄχι σημεῖο ἀπ' που ἀναδεικνύεται φόβος ἀλλὰ η θεραπεία που προσφέρει ο Χριστός.

Η βασίλισσα των ἀρετῶν είναι η διάκριση. Ο Ἰωάννης της Κλίμακος τη χαρακτηρίζει «φῶς ἐν σκότει». Ἄρα και εμεῖς μέσα σε αὐτή την δυνατότητα θα ἐπικοινωνήσουμε με τους πιστούς μας, οἱ ὁποῖοι θα ἐπιλέξουν να εξομολογηθῶν. Χωρίς διάκριση, ἀκόμα και ο ζήλος του πιο θερμοῦ χριστιανοῦ, του πιο θερμοῦ εξομολόγου γίνεται τραῦμα, γι' αὐτό το λόγο καταλαβαίνουμε ὅτι δεν ὑπάρχει το ἴδιο ἐπιτίμιο για ὅλους. Κάθε ἀνθρώπος ἔχει τη δική του ἱστορία, τις δικές του πληγές, τις δικές του ψυχικές ἀντοχές και ὑπομονές και για το ἴδιο ἀμάρτημα μπορούμε να ἀκούσουμε, βάση της διακρίσεως, διαφορετική κατεύθυνση. Κατά περίπτωση κρίνουμε, ἀνάλογα με τη δυνατότητα του ἀνθρώπου, το τι θα ἀντέξει σύμφωνα με αὐτά τα ὁποῖα ἔχει να εξομολογηθεῖ. Εσεῖς ως πνευματικοί οφείλουμε

να ακούμε τις πράξεις των ανθρώπων και τον πόνο που κουβαλούν, τη συνείδηση τους.

Τρίτον, η εξουσία της συγχωρήσεως είναι ένας σταυρός, τον οποίο μας εμπιστεύεται ο Χριστός και η Εκκλησία και πρέπει να τον σηκώσουμε. Μας λέγει ο Κύριος: «ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς». Το χάρισμα της αφέσεως των αμαρτιῶν είναι ένα δῶρο και μια ευθύνη. Ο Άγιος Συμεών ο νέος Θεολόγος λέει ότι ο πνευματικός πρέπει να γίνεται χάρη μετάνοιας. Δεν οδηγεί στη γνήσια μετάνοια, εάν και ο ίδιος δεν μπορεί να γευτεί τη μετάνοια. Γι' αυτό να φροντίσετε και οι ίδιοι πριν ξεκινήσει τη διακονία σας, να εξομολογηθείτε στον πνευματικό σας. Αυτός που γεύεται και έχει προσωπική εμπειρία της εξομολογήσεως δημιουργεί ένα θεμέλιο για την πατρική του παρουσία, ως εξομολόγος που παρέχει την άφεση. Εάν δεν γευτούμε την άφεση, δεν μπορούμε να την εκτιμήσουμε και να την δώσουμε.

Τέταρτον, έχουμε τη δυνατότητα της θεραπευτικής οικονομίας. Ο Μ. Βασίλειος αναφέρεται στην οικονομία της διαποίμανσης, διαχωρίζοντας την ακρίβεια από την οικονομία. Σκοπός δεν είναι η τιμωρία αλλά η αποκατάσταση της κοινωνίας με τον Θεό. Γι' αυτό λοιπόν το επιτίμιο που θα κληθείτε να βάλετε δεν είναι ποινή αλλά φάρμακο. Θα τονίζετε στους εξομολογούμενους ότι είστε υπεύθυνοι για τη σωτηρία της ψυχής τους και το φάρμακο σαν ιατροί πνευματικοί που θα λάβετε είναι αυτό που θα ακούσετε. Αυτό το φάρμακο άλλοτε θα κανονίζεται από την ακρίβεια και άλλοτε από την οικονομία. Αρκεί η μεν πρώτη να μην καταλήξει σε δυσβάσταχτο φορτίο και η δεύτερη σε ασυδοσία.

Πέμπτον, ο πνευματικός είναι μάρτυρας της ελπίδας. Σε μια εποχή φορτωμένη με πάρα πολλά προβλήματα οι άνθρωποι κουβαλούν ενοχές, τραύματα, ψυχολογικά βάρη και η ακοινωνησία πολλές φορές και το χάος που επικρατεί στις ανθρώπινες σχέσεις δημιουργεί μεγαλύτερα προβλήματα στον ψυχισμό των ανθρώπων. Αν δεν ακούσουν έναν λόγο ελπίδας δεν θα επιστρέψουν στον Χριστό και στην Εκκλησία Του. Θα ακούσουν τυπικά και θα απομακρυνθούν. Εμείς οφείλουμε να τους ενθαρρύνουμε με μια ελπίδα, παρόμοια με αυτήν που έδωσε ο Χριστός στην Μοιχαλίδα «...πορεύου καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἁμάρτανε». Οφείλουμε να δώσουμε και ελπίδα και έλεος στους ανθρώπους που θα έρθουν κοντά μας.

Τέλος, ο Πνευματικός δεν σώζει, σώζει ο Χριστός. Εμείς φορούμε το πετραχήλι, ακούμε αλλά η χάρις που δίνουμε είναι του Θεού. Απαιτεί μελέτη της Αγίας Γραφής και των Πατερικών κειμένων και κυρίως αγαπώσα καρδιά. Να επιδείξετε καρδιακή πατρική αγάπη, αγάπη που δεν εξαντλείται, φωτισμένη διάκριση και αληθινή ταπείνωση, την οποία πρέπει πρώτα εμείς να γευτούμε και μετά να την προσφέρουμε στους πιστούς της Εκκλησίας μας. Τότε η εξομολόγηση γίνεται ένας

τόπος αναστάσεως».

Ακολούθησε διάλογος αναφορικά με την διακονία της εξομολογήσεως και σχετικές οδηγίες για την καλύτερη διαχείριση των ζητημάτων που προκύπτουν κατά την διάρκεια του ιερού αυτού μυστηρίου.

Περισσότερες φωτογραφίες στο άλμπουμ:

